

Νύχτα σὲ λίγο ὁ Γήλιος θὰ προβάλει
καὶ στὰ παλάτια μου θὰν τὸν προσμένω.
Κρούψου μακριὰ τὶ ἐσένα κυνηγᾷ !...
(γυρίζοντας στὸ Γιαννάκη)

Ξαπόστασες Γιαννάκη ;

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Ἐπάγοσα Νεράηδα.

Θὰ μείνω δῶ. Λίγη ζωὴ μοῦ μένει ἀκόμα.
(κλαίει)

Πάει ! Ὁ πόθος ποῦχα μοῦ τὴν πῆρε τὴ ζωὴ μου·
ἐπάγοσε τὸ γαῖμα μου μέσα στὶς φλέβες.

Ἄχ τὴν ἀπάτητη κορφή δὲ θὰν τὴ φτάσω.

Η ΝΕΡΑΗΔΑ

Μὴν κλαῖς Γιαννάκη. Τὴν κορφή μου κι ἄ δὲν εἶδες
ποιὸς ἄλλος σὰν καὶ σένα ἀνέβηκε δῶ πάνου ; .

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Κρούνω !

Η ΝΕΡΑΗΔΑ (ἀκουμπώντας τὸ χέρι τῆς
στὸ κεφάλι του)

Πάω τὴν Ἐρωφίλη νὰ σοῦ φέρω.
(ἀπλόνει τὸ μαγνάδι τῆς καὶ χάνεται).

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Πεθαίνω μάνα ! Μάνα μου γλυκεῖα πεθαίνω !

(Παρουσιάζεται ἡ Ἐρωφίλη φορώντας τὴν ποδιά
τῆς· ὁ Γιαννάκης μόλις τὴ διακρίνει. Τονὲ ραντίζει μὲ
ροδόσταμα καὶ τονὲ χουσαίνει νὰ ζεσταθεῖ).

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ

Ἄ !

Η ΕΡΩΦΙΛΗ

Σύνερχε Γιαννάκη· ὁ Γήλιος βγαίνει πέρα...
(Μακριὰ ἀρχίζει νὰ ροδοφέγγει. Ἀπάνου στὴν
ἀπάτητη κορφή ἡ Νεράηδα τοῦ βουνοῦ ὀρθὴ μάμο-
λόγητη χαρὰ ἀντικρίζει τὸν ἥλιο ποὺ τῆς πρωτο-
στέλνει τὶς ἀχτίδες του· μὲ τὸ ἓνα τῆς χέρι κυματί-
ζει τὸ μαγνάδι τῆς καὶ μὲ τᾶλλο στέλνει φιλιὰ στὸν
ἥλιο).

Η ΝΕΡΑΗΔΑ (δυνατὰ)

Ἅλιε μου καὶ πυρήλιε μου καὶ κοσμογυριστὴ μου
ἄφ τὴν ἀπάτητη κορφή σοῦ στέλνω τὰ φιλιὰ μου.

(Ἡ Ἐρωφίλη ὀλοένα χουσαίνει τὸ Γιαννάκη).

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ (σιγὰ σιγὰ)

Τί ζεστασιά ! Τί μυρουδιά !

Η ΕΡΩΦΙΛΗ (δείχνοντας τὸν ἥλιο)

Κοίτα· νὰ ὁ Γήλιος !

Ο ΓΙΑΝΑΚΗΣ (κλειώνοντας τὰ μάτια του
ἀπὸ τὸ θάμπωμα τοῦ ἥλιου καὶ γέρνοντας τὸ κε-
φάλι στὴ ποδιά τῆς Ἐρωφίλης).

Κλειοῦνε τὰ μάτια μου κι ἀκούω τὴ μυρουδιά·
λούσε με μάγεψέ με κοίμησέ με
κοίμησέ με στὴν χλιομύριστὴ σου τὴν ποδιά
καὶ πές μου ἐκεῖνο ποῦ δὲ λέμε.

Σὰν ὄνειρο ἄς μοῦ ἔρθει ὁ λόγος σου
γιγάντιος κόσμος δὲ θὰ γκρεμιστεῖ δὲ θὰ φκιαστεῖ
μόνο ἡ σκιὰ βεργόλιγνου κυπαρισσοῦ
θὰ πέσει ἀπάνου μου πιστὴ.

Πιστὴ ! γιατί ὄνειρο κι ἄφτὴ μαζί θὰ φύγει !

Μὰ ἀπὸ τῶ μυρουδιῶν σου τὸ μεθύσι

ὦ ζάλη ὦ γλύκα ἀπέραντη — ποιὸς σέ εἶπε λίγη ;
τοῦ Χάρου ἢ σάλπιγκα θὰ μὲ ξυπνήσει !

Ἀκούγεται μακριὰ ἤχος σάλπιγγας. Ὁ ἥλιος
φάνηκε πιά. Ἡ Νεράηδα ἀπὸ τὴν ἀπάτητη κορφή
ξακολουθεῖ ὀλοένα νὰ ἐρωτολογιέται μὲς! του).

Η ΕΡΩΦΙΛΗ

Γιαννάκη κοίταξε τὸν ἥλιο ! Δὲς πὼς λάμπει !

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει)

ΓΙΑΝΗΣ ΚΑΜΠΥΣΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Κ. ΠΑΛΛΗ

*** 2 τοῦ Θεριστῆ 1912

Σεβαστέ μου,

Ἦρθα στὸ χωργιό μου ! Τί ἀθάνατη εἶν' αὐτὴ
ἡ ὁμορφιά του ! πρέπει ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸ στερηθῆ,
γιὰ νὰ καταλάβῃ τὴν αἰώνια του χάρη ! Πατρίδα,
χρυσὴ ἀγαπητικιά μου. Σὲ πλημμύρισε τὸ αἷμα, σὲ
ρήμαξαν ἀμέτρητες συφορὲς καὶ σὺ ὡς τόσο χαμο-
γελαῖς ἀκόμα.

Ὅταν μπῆκα στὴν * * * * δὲ μπῆκα μὲ μεγα-
λεῖο γιατί εἶμαι χωργιατόπουλο καὶ τὰ χωργιάτικα
μ' ἀρέσουν. Ἡ προφορὰ των μοῦ γλυκοχαδέβει τ'
αὐτιά, χωργιανοί μου, σᾶς εἶχα στὴ καρδιά μου,
γιατί πρῶτα δὲ πάταγε * * * * τῆς στὸ σκολειό.
Τώρα μὲ κάποια λύπη μου ἀκούω πὼς τὰ παιδιὰ
μάθανε γράμματα· ἀλλὰ ἡ λύπη μου μετριάξεται,
ὅταν ἔμαθα πὼς ὁ ἐπιθεωρητὴς ὀρμήνευε τοὺς δι-
σκάλους νὰ μιᾶνε τὴ δημοτικὴ στὰ παιδιὰ.

Ἐνας μοῦ λέει μὲ πολλὴ γνῶσι: «Ἐγὼ μὲ τὰ
μικρά μου μυαλὰ λέω πὼς μᾶς ἔπνιξαν τὰ γράμμα-
τα. Τὰ γράμματα εἶναι λούσο ποῦ δὲ χρειάζεται γιὰ
νὰ γίνῃ ξακουστὸ ἓνα ἔθνος· χρειαζόμαστε μάθησι
καὶ στρατὸ τὰ ὁποῖα θὰ χριστοῦνε ἀπάνω στὸν ἔμ-
πορα καὶ τὸ χωρικό. Νὰ μὴ σταβρώνουμε τὰ χέργια
νομίζοντας πὼς θὰ ξεπέσουμε, ἐὰν δὲ σπουδάσουμε.
Κοντέβουν ὅλοι οἱ Ρωμοὶ νὰ γίνουν δικηγόροι καὶ
γιατροί».

«Πολὺ σωστά, γέρω μου», τοῦ λέω, ἂν κι' ἔπερ-
νε καὶ μένα τὸ σκέδιο.

Ἄχ νὰ μποροῦσα, νᾶχα δύναμη καὶ νοῦ, νᾶτρε-
χα παντοῦ, σ' ὄλα τὰ χωργιά μὲ ἓνα σάκκο στὸν ὠ-

μο, να μάγεβα κάθε λέξη, κάθε τύπο, κάθε προφορά για να λύσω τόσα ζητήματα που σήμερα βασανίζουν τους σοφούς, εθνολογικά, ιστορικά, φιλοσοφικά, φτάνει να καταδεχτή κανείς ν' άκούση τὸ χωρικό που μιλεῖ και βλέπει τὴν ἀλήθεια και τούρχεται φῶς!!

Ἔχουμε να περάσουμε βραδιές και βραδιές στο χωριό· θὰ τὸ σεριανίσουμε ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη. Θὰ μιλήσουμε για τὴ γλῶσσα, θὰ συζητήσουμε για τὴ μετάφραση τοῦ Εὐαγγελίου, θὰ τραβήξουνε οἱ κακόμοιροι οἱ μαλλιαροὶ τῶν παθῶν τους τὸ τάραχο ἀπὸ τοὺς δασκάλους και μερικοὺς γραμματισμένους, θὰ χαρακτηριστοῦμε ὡς ἄθεοι, ὡς μασῶνοι — γιατί ἔτσι παρασταίνουμε τοὺς μαλλιαροὺς στοὺς χωρικοὺς — και στο τέλος θὰ βγοῦνε νικηταί.

Ἄς τελειώσω και τούτη μου κι' ἄς σᾶς παρακαλέσω να διορθώσετε ἓνα λάθος, εἰς τὸ ὁποῖο ὑπέπεσε ὁ ὑπάλληλος τῆς διεκπεραιώσεώς σας. Ἄντι να μοῦ στείλη δια τὸ ταχ. δέματος τὴ Νέα Διαθήκη σας, ὅπως σᾶς ἔγραφα ἀπὸ * * * *, μούστειλε τὴν Ἰλιάδα. Ἀναλογίζουμαι τῆς σκοτοῦρες και φροντίδες σας που μᾶς ἐκληρονόμησε ἡ σημερινὴ βιοπάλη, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ξεχάνει κάπως αὐτὲς ὅταν ἀγωνίζεται για μιὰ ἰδέα, για τὴν ὁποία σᾶς παρακαλῶ και πάλιν να μοῦ στείλετε τὴ Νέα Διαθήκη.

Με ἄκρα ὑπόληψι

* * * * *

* * * * 17 Ἰανουαρίου 1912

Ἄξιότιμε κ. Πάλλη,

Σᾶς φχαριστῶ ἀπὸ μέρος τοῦ Κ. Κάρου, Σ. Τριάντου και Π. Σαλβάνου για τὰ βιβλία που τοὺς στείλατε. Σᾶς περικαλῶ να μοῦ τὰ στείλετε και ἐμὲ μὴ λησμονώντας και τὸ βιβλίον «ΖΩΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ». Θέλω να τὰ κρατῶ σὰ φυλαχτὸ γιατί εἶν' γραμμένα στη ζωντανὴ ἑλληνικὴ μας γλῶσσα, στη γλῶσσα που καθέννας τὴ νογάει και τὴ μιλεῖ. Στὸ ἔργο μου — γιατί πολὺ ἐργάζομαι, ὁ Θεὸς τὸ ξέρει, για τὴ ξάπλωσι τῶν βιβλίων σας — ἀπαντῶ και πολλὰς βέβαια δυσκολίες, μὰ θαρρετὰ και στέρηρα πάω τὸ δρόμο μου με μόνη τὴ σκέψι πὼς ὑποστηρίζω τὴ σοφὴ και μεγάλη σας ἰδέα.

Στὴν τρίτα σελίδα τοῦ γραμματόμου μου σᾶς γράφω 2 δημοτικὰ τραγούδια, που ἐδῶ στοὺς * * * τὰ τραγουδάμε χοροπιαστοὶ τὶς μεγάλες γιορτάδες κατὰ τὸ ἑλληνικὸ σύστημα. Δὲν εἶμαι σὲ θέσι να κρίνω ἂν ἔχουνε ἀξία και γι' αὐτὸ σᾶς γράφω δύο, κ' ἂν σᾶς ἀρέσουνε περικαλῶ να μοῦ γράψετε να

σᾶς τὰ στείλω να τὰ χρησιμεύσετε για τὴν ὠφέλεια τῆς γλώσσας μας.

Ἴσιαμε τὰ τώρα ἔχω ἀνασκαλέψει 20. Ἐλπίζω να τὰ συνάξω 30.

* * * * *

Στερνόγραφο: Ἄπο τὶς γρηῆς, που ἐρώτησα για τὰ τραγούδια, δὲν μπόρεσα να πάρω σχεδὸ καμμία πληροφορία, παρὰ μονάχα ξερὸ-ξερὸ τὸ τραγούδι.

* * * * *

ΣΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,,

ΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4

πουλιούνται τὰ δόλουθα βιβλία πρὸς ΜΙΑ δραχμὴ τὸ

ἔξῃ ἀπὸ ὅσα εἶναι σημειωμένα με ἄλλες τιμές

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ, «Ἡ Ματιὰ». — «Ἀγκάθια και Τριβόλοι» (δηγήματα). — ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΣΗ, «Ὁ «Μέγ' Ἀλέξανδρος». — ΒΑΡΑΕΝΤΗ, «Δόξα και Ζωή». — ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ, «Δάφνης και Χλόη» τοῦ Λέγγου. μετάφρ., — «Τίμωνας ὁ Μισάνθρωπος» τοῦ Δουκιανοῦ (μετάφρ. λ. 50), | «Ὁ Προσκυνητὴς». — ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ, «Τὰ Τραγούδια τοῦ Ἀπρίλη» (δρ. 2). — Π. Σ. ΔΕΛΤΑ «Στοχασμοὶ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν μας» (λ. 50). — «Γιὰ τὴν Πατρίδα — Ἡ καρδιά τῆς Βασιλοπούλας» (δρ. 3,50). — «Παραμῦθι δίχως ὄνομα» (δρ. 3,50). — «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου» (τόμοι 2, δρ. 4,50). — ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ «Ἀπὸ τὸν Κόσμο τοῦ Σαλονιοῦ». — ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ «Φυλλάδες τοῦ Γεροδήμου». — ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, «Νησιώτικα Τραγούδια». — Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ, «Τὰ Γεωργικὰ τοῦ Βεργίλιου» (λ. 50). — «Σακούνταλα» τοῦ Καλλιμάχα (δρ. 1). — ΙΔΑ, «Σαμοθράκη» δρ. 2). — Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΝΗ, «Τὰ Τραγούδια τοῦ Στρατιώτη» (λ. 10). — ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ, «Τὸ Βιολί». — ΑΔΕΞ. ΜΑΡΠΟΥΤΖΟΓΛΟΥ «De Profundis» τοῦ O. Wilde (δρ. 2). — ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ «Δηγ. τοῦ Δειλινοῦ» (δρ. 2). — «Οἱ νεκροὶ τῆς ζωῆς» (δρ. 2). — «Στὸ Ἄλμπουργ» (δρ. 2). — ΑΔΕΞ. ΠΑΛΛΗ, «Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας» (Β' ἐκδοσις). — ΑΔΕΞΑΝΤΡΑΣ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ, «Ἀθρόπινος Μηχανισμός». — ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ, «Τὰ Παλιὰ και τὰ Καινούργια». — ΖΗΣΙΜΟΥ ΣΙΔΕΡΗ, «Ὁ Αἶας» τοῦ Σοφοκλή (μετάφρ.). — ΗΛΙΑ ΣΤΑΥΡΟΥ, «Πλουτάρχου: Περὶ Παιδῶν Ἀγωγῆς» (μετάφρ.). — ΓΙΑΝΝΗ ΣΤΕΦΑΝΗ, «Μπουμπούκια». — Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ (δράματα): «Ζωντανὸι και Πεθαμμένοι», — «Ὁ Ἄσωτος», — «Οἱ Ἀλυσίδες» (δρ. 2). — ΜΕΝΟΥ ΦΙΑΝΗΤΑ «Ἀπὸ τοὺς Θρόλους τῶν Αἰώνων», — «Γραμματικὴ τῆς Ρωμαϊκῆς Γλώσσας» (Α' ἐκδοσις) και Β' ἐκδοσις, τόμοι 2 (δρ. 5). — Ζ. ΦΥΤΙΑΗ, (δράματα): «Τὸ Ἐκθετο», — «Δίχως Ἀκρογιάλι», — «Χτισμένο στὸν Ἄμμο». — ΦΩΤΗ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗ «Τὸ Γλωσσικὸ Τέθημα». — «Στὴ «Φοιτητικὴ Συντροφιά» (λ. 50). — ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ, «Μελάχρα». —

Γιὰ τὸ ἐξωτερικὸ, λ. 25 παραπάνου ὁ κάθε τόμος.

ΤΟΜΟΙ παρασμένοι τοῦ «ΝΟΥΜΑ» (ἔξῃ ἀπὸ τὸν πρῶτο που δὲν ὑπάρχει κανένα του ἀντίτυπο) πουλιούνται δρ. 12,50 ὁ ἓνας για τὴν Ἑλλάδα και φρ.χρ. 12,50 για τὸ ἐξωτερικὸ.